

**СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ
„Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ**

П РА В И Л Н И К

**ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА
НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС
В СА „Д. А. ЦЕНОВ”**

**СВИЩОВ
2024**

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АС	– Академичен съвет
ФС	– Факултетен съвет
КС	– Катедрен съвет
ОБМО	– Отдел „Бакалавърско и магистърско обучение”
СФ	– Секретариат факултети
ФООС	– Фронт офис „Обслужване на студенти“
ИСУ	– Интегрирана система за управление
ОКС	– образователно-квалификационна степен
ЗВО	– Закон за висшето образование
НАОА	– Национална агенция за оценяване и акредитация
МОН	– Министерство на образованието и науката
РМС	– Решение на Министерски съвет
ЛКК	– Лекарска консултативна комисия
ТЕЛК	– Трудово-експертна лекарска комисия
ПМС	– Постановление на Министерски съвет

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този Правилник се уреждат редът, организацията, управлението и контролът на учебния процес, провеждан в Стопанска академия „Д. А. Ценов” – Свищов, наричана по-нататък за краткост Академията.

Чл. 2. Обучението в Академията се извършва съгласно разпоредбите на чл. 9, чл. 21, чл. 42 и чл. 42а от Закона за висшето образование (изм. и доп. ДВ, 56 от 19.07.2022 г.) и Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ПМС № 162, ДВ, бр. 76/2002 г., изм. и доп. ДВ, бр. 79 от 5.09.2003 г.).

Чл. 3. (1) Обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „бакалавър” се организира след завършено средно образование.

(2) Обучението за придобиване на ОКС „магистър” се организира след завършено висше образование (ОКС „професионален бакалавър“, ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“).

(3) Редът и организацията за провеждането на приема в ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” по съответното професионално направление и специалности/магистърски програми се утвърждават ежегодно от Академичния съвет (АС) и са регламентирани в Правилника за прием на студенти в ОКС „бакалавър”, ОКС „магистър“ и специализанти.

(4) В ОКС „магистър“, с решение на АС, ежегодно се утвърждава списък на развиваните по специалности магистърски програми за съответния прием по: професионални направления в редовна и дистанционна форма и категории студенти.

Чл. 4. (1) Обучението за придобиване на ОКС „бакалавър“ се осъществява в редовна и задочна форма, финансирано от държавата, със заплащане на семестриална такса, утвърдена от Министерския съвет и АС, и срещу заплащане от обучаемите в редовна, задочна и дистанционна форма по специалности в областта на професионалните направления 3.8. Икономика и 3.7. Администрация и управление.

(2) Обучението за придобиване на ОКС „магистър“ се осъществява в редовна и дистанционна форма срещу заплащане от обучаемите, по специалности/магистърски програми в областта на професионалните направления 3.8. Икономика и 3.7. Администрация и управление.

(3) Дистанционната форма на обучение е равнопоставена на редовната форма на обучение по отношение на съдържанието на учебния план, изисквания брой кредити за съответната специалност, дипломата за завършена образователно-квалификационна степен и професионалната квалификация.

Чл. 5 (1) Срокът за обучение в ОКС „бакалавър“, след завършено средно образование, е не по-малко от 8 семестъра (четири учебни години) с не по-малко от 240 кредита.

(2) Срокът за обучение в ОКС „магистър“ по магистърски програми е:

1. Не по-малко от 2 семестъра (една учебна година) за:

а) Завършилите висше образование и притежаващи образователно-квалификационната степен „бакалавър“/„магистър“ по направления: 3.8. Икономика, 3.7. Администрация и управление или 3.9. Туризъм, които продължават обучението си по същата или друга специалност с не по-малко от 60 кредита.

б) Завършилите висше образование и притежаващи ОКС „магистър“ по направления: 3.8. Икономика, 3.7. Администрация и управление или 3.9. Туризъм, желаещи да се обучават по втора магистърска програма от същата или друга специалност с не по-малко от 60 кредита.

2. Не по-малко от 4 семестъра (две учебни години) за завършилите висше образование и притежаващи образователно-квалификационна степен „бакалавър“/„магистър“ по направления, различни от 3.8. Икономика, 3.7. Администрация и управление или 3.9. Туризъм, с не по-малко от 120 кредита.

3. Не по-малко от 4 семестъра (две учебни години) за завършилите висше образование и притежаващи образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ по направления 3.8. Икономика или 3.7. Администрация и управление, с не по-малко от 120 кредита.

Чл. 6. (1) Учебният процес в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се провежда по учебна документация (чл. 39 ал. 2 от ЗВО) за всяка специалност/магистърска програма, която се изготвя по унифициран стандарт и включва: квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес.

(2) Разработването и утвърждаването на учебната документация за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се извършват съгласно приети от АС Параметри и вътрешни нормативи за разработване на учебна документация за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

(3) Разработването и утвърждаването на учебната документация за съвместни специалности и програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ с други висши училища от България и чужбина могат да се извършват по правила, стандарти и макети, които не съответстват в пълна степен с действащите за Академията.

(4) Съгласно Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища, учебната документация за обучение на студентите по специалности/магистърски програми в дистанционна форма на обучение се приема от Академичния съвет по съвместно предложение на основното звено, водещо обучението, и Центъра за дистанционно обучение (ЦДО).

(5) Управлението и контролът при разработването, актуализацията и утвърждаването на учебната документация за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се осъществяват на основата на действащото законодателство, приетите от

АС вътрешни правила и съгласно действащите процедури в Интегрираната система за управление (ИСУ) в Академията.

Чл. 7. (1) Квалификационната характеристика на специалността/ магистърската програма включва точно дефиниране на професионалното направление, образователно-квалификационната степен и професионалната квалификация на завършилите обучението.

(2) Квалификационната характеристика представя мисията и образователно-професионалните цели на обучението; методите и средствата за тяхното постигане; знанията и уменията, придобивани от обучаваните, и възможностите за тяхната професионална реализация.

(3) Квалификационната характеристика въвежда в технологията на обучението по специалността/магистърската програма.

(4) Квалификационната характеристика на специалността/магистърската програма се изготвя от катедрата, отговаряща за обучението на студентите (водещата катедра), съгласно приетата и утвърдена вътрешна нормативна база.

(5) Квалификационната характеристика на специалността/магистърската програма за съвместни специалности и програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, се изготвя от катедрата, отговаряща за обучението на студентите (водещата катедра), по правила, стандарти и макети, които могат да не съответстват в пълна степен с действащите за Академията.

Чл. 8. (1) Учебните планове за обучение на студентите в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ по професионални направления и специалности осигуряват широкопрофилна теоретична и специализирана професионална подготовка. В тях се посочват наименованието на специалността/магистърската програма, формата и срокът на обучение, учебните дисциплини по реда на тяхното изучаване, хорариумът в часове, формата на оценяване, начинът на дипломиране и броят на образователните кредити по ECTS.

(2) Структурата на учебния план включва задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини.

(3) Задължителните и избираемите дисциплини се изучават от всички студенти, обучавани в съответната специалност/магистърска програма.

(4) Факултативните дисциплини не са задължителни за всички студенти и часовете за изучаването им са извън общия хорариум на специалността/магистърската програма.

(5) Учебните планове на специалността/магистърската програма се изготвят от катедрата, отговаряща за обучението на студентите (водещата катедра), съгласно приетите и утвърдените вътрешни нормативни актове.

(6) Учебните планове на специалността/магистърската програма за съвместни специалности и програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се изготвят от катедрата, отговаряща за обучението на студентите (водещата катедра), по правила, стандарти и макети, които могат да не съответстват в пълна степен с действащите за Академията.

Чл. 9. (1) Квалификационната характеристика и учебният план по специалности от професионалните направления се приемат последователно от Катедрения съвет (КС), Факултетния съвет (ФС), АС и се утвърждават от ректора на Академията.

(2) Квалификационната характеристика и учебният план по съвместни специалности и програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, по които Академията е координиращо (временно) обучението висше училище, се приемат последователно от КС, ФС, АС и се утвърждават от ректора на Академията.

Чл. 10. (1) Учебните програми се разработват от съответните съставител/и съгласно приетата и утвърдена вътрешна нормативна база. Приемат се от КС, от съответния ФС и се утвърждават от декана. Учебното съдържание на всяка дисциплина се организира в относително обособени части. Всяка част следва да включва минимум 15 академични часа аудиторна заетост.

(2) Учебните програми на специалността/магистърската програма за съвместни специалности и програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, се разработват от съответните съставител/и, по правила, стандарти и макети, които могат да не съответстват в пълна степен с действащите за Академията. Приемат се от КС, от съответния ФС и се утвърждават от декана.

(3) Съгласно чл. 40, ал. 1 и ал. 2 от ЗВО и чл. 6 от Наредба № 21/30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, учебното съдържание на всяка дисциплина получава кредитен еквивалент по ECTS в зависимост от учебния план на специалността и предвидената в него студентска заетост.

(4) Академичният час е с продължителност 45 минути. С цел оптимизиране организацията на учебния процес и използването на аудиторния фонд, по решение на АС, два академични часа (90 минути) могат да се провеждат без прекъсване.

(5) Когато по учебен план дисциплината е с продължителност три аудиторни часа, преподавателите са длъжни да осигурят 15 минути за почивка след първия или втория академичен час.

Чл. 11. (1) Актуализацията на учебната документация по специалност/магистърска програма се извършва съгласно настоящия правилник и утвърдените вътрешни нормативни актове.

(2) Действията по ал. 1 се извършват в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование (ЗВО) и процедурите и препоръките от Националната агенция по оценяване и акредитация (НАОА).

Чл. 12. (1) Учебният процес се осъществява по учебни години и семестри чрез аудиторна и извънаудиторна заетост. Аудиторната заетост включва лекции и семинарни занятия.

(2) Лекциите в редовна и задочна форма на обучение се изнасят по утвърдени учебни програми пред потоци. В тях се включват студенти от даден курс и специалност или различни специалности, които изучават определена дисциплина по една и съща учебна програма.

(3) В дистанционна форма на обучение аудиторната заетост включва часове във вид на синхронни и асинхронни онлайн лекции и семинарни занятия.

(4) В дистанционна форма на обучение семестърът е разделен на два равни по продължителност модули.

Чл. 13. (1) В ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ минималният брой на студентите в учебните потоци и групи се определя ежегодно с Решение на АС.

(2) За съвместни специалности и програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ не се изисква минимален брой студенти за формиране на група.

(3) Броят студенти за учебен поток в дистанционна форма на обучение е неограничен.

(4) Максималният брой на студентите в една учебна група (за езиково обучение и за физическо възпитание и спорт в ОКС „бакалавър“) се определя ежегодно с Решение на АС.

(5) Семинарните занятия се провеждат по учебни групи, които могат да се разделят на подгрупи за практически занятия, за възлагане на курсови проекти, организирани на специализирана подготовка и изпълнение на учебно-изследователска работа, вкл. и в електронна среда.

(6) Извънаудиторната заетост включва: самостоятелна работа, академични задания, вкл. и в електронна среда, и индивидуална работа с преподавателя.

(7) Извършените екипно научноизследователски разработки от студентите и индивидуалните разработки (успешно защитени на организирани студентски научни форуми) по решение на Катедрения съвет могат да бъдат признати като форма на извънаудиторна заетост.

(8) Формите за проверка и за оценка на знанията и уменията на студентите се определят в учебните планове и учебните програми.

(9) Основна форма на оценяване на знанията са изпитите (присъствени или дистанционни), които са писмени (на хартия и/или електронно), освен когато спецификата на учебната дисциплина и/или модул изискват друго.

(10) Присъствените изпити се провеждат в учебни аудитории на СА „Д. А. Ценов“ или в наети за целта учебни бази (зали).

(11) Дистанционните изпити се провеждат чрез Платформата за дистанционно и електронно обучение на СА „Д. А. Ценов“ (<https://dl.uni-svishtov.bg/>), при спазване на процедура, описана в „Инструкция за организация и провеждане на дистанционни изпити и защити на дипломни работи в СА „Д. А. Ценов“, одобрена от Ректора на СА.

(12) Изпитите се провеждат на дати, предварително посочени в разработен график от Отдел „Бакалавърско и магистърско обучение“ (ОБМО) и се съгласуват с ЦДО.

(13) Оценяването на знанията на студентите по съответната учебна дисциплина се извършва най-малко от двама членове на академичния състав (преподаватели), разпределени с решение на КС за осигуряване на учебния процес по съответната дисциплина. При необходимост могат да бъдат назначавани и допълнителни преподаватели, с решение на КС.

(14) Преддипломната практика за студентите в ОКС „бакалавър“ се провежда след приключването на редовната изпитна сесия, с продължителност 45 календарни дни, по програма и ред, определени от водещите катедри.

(15) Научното ръководство на дипломантите в ОКС „магистър“, при приключване на обучението със защита на дипломна работа, се провежда през последния семестър. Възлага се на хабилитирани преподаватели, а по изключение – и на нехабилитирани преподаватели с ОНС „доктор“, които са пряко ангажирани като титуляри, консултанти, автори на курсове и/или

екзаaminатори по дисциплини в учебния план на съответната специалност/магистърска програма.

(16) Установяването на опити за плагиатство в изпитните материали и материалите за проверка на знанията и уменията на студентите се извършва с подходящи софтуерни средства.

Чл. 14. (1) Писмените материали (хартиени и/или електронни) от присъствените изпити и от проверката на знанията и уменията на студентите в редовна и задочна форма на обучение се съхраняват за срок не по-малък от една година от провеждането на финалния изпит. Изпитните материали на хартиен носител се съхраняват съгласно действащите процедури в Работната инструкция „Съхраняване на материалите на хартиен носител от присъствените изпити“. Електронните материали от проверка на знанията и уменията на студентите в дистанционна форма на обучение, а също и материалите от проведените дистанционни изпити се съхраняват за срок не по-малък от пет години от провеждането на финалния изпит в съответствие с Инструкцията за организация и провеждане на дистанционни изпити и защиты на дипломни работи в СА „Д. А. Ценов“.

(2) Не се допуска провеждане на изпит извън утвърдения график. При нарушение изпитващият носи административна отговорност.

Чл. 15. Ръководенето и координирането на цялостната учебна дейност в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се осъществява от ресорния зам.-ректор, деканите, директор ЦДО, подпомагани от ОБМО, ЦДО, Секретариат факултети (СФ) и Фронт офис „Обслужване на студенти“ (ФООС).

Чл. 16. (1) Осигуряването на учебния процес с преподаватели за всички степени и форми на обучение се утвърждава с решение на съответния ФС.

(2) Лекционните курсове и семестриалните изпити по отделните дисциплини се провеждат от хабилитирани преподаватели в съответното научно направление или от нехабилитирани преподаватели, утвърдени с решение на съответния ФС.

(3) Не по-малко от 70% от лекционните курсове по учебните дисциплини в съответната специалност/магистърска програма се провеждат от хабилитирани лица на основен трудов договор в Академията. При необходимост и след решение на АС за отделни специалности хабилитираните лица могат да провеждат и не по-малко от 50% от лекционните часове.

(4) След решение на съответния ФС, до 10% от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в ОКС „бакалавър“ и до 20% от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в ОКС „магистър“ могат да бъдат провеждани от изявени специалисти от практиката.

Чл. 17. Обучението в Академията се организира при спазването на интелектуалната свобода на академичната общност и творческата природа на изследователския и образователния процес като върховни ценности.

Чл. 18. В учебния процес на Академията преподавателите са длъжни:

(1) да изпитват студентите само при изпълнение на задълженията по учебната програма;

(2) да спазват разпоредбите на настоящия Правилник;

(3) да обезпечават учебния процес с най-новото научно знание и литература по съответното професионално направление;

(4) да изпълняват възложената им учебно-преподавателска работа по осигуряването на учебния процес;

(5) да документират резултатите от изпълнението на аудиторните и извънаудиторните форми на заетост.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

ЗАПИСВАНЕ ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА, ОБУЧЕНИЕ И ПОЛАГАНЕ НА СЕМЕСТРИАЛНИТЕ ИЗПИТИ

Чл. 19. Статут на студент в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се придобива при записване в Главната книга на Академията и се загубва при отписване и/или отстраняване от Академията.

Чл. 20. Студентите могат да се обучават за определен период във висши училища в чужбина след участие в конкурс, организиран от национални и международни фондации, или при договореност между приемащата страна и ръководството на Академията.

Чл. 21. Студентите в ОКС „бакалавър“ и в ОКС „магистър“, обучавани в редовна, задочна или дистанционна форма, имат равни права и задължения съгласно действащите нормативни документи в Република България. Успехът е единственият критерий при прилагането на състезателното начало по време на обучението.

Чл. 22. Студентите имат право:

(1) Да определят по свое желание избираемите и факултативните дисциплини, включени в съответния учебен план. За целта те подават заявление във ФООС, като подреждат предпочитанията си.

(2) Да получават квалифицирана помощ и научно ръководство за своето професионално-творческо израстване.

(3) Да се обучават едновременно по две специалности/магистърски програми или да изучават допълнителни курсове при условията, определени с учебните планове и действащите правилници в Академията.

(4) Да участват в научноизследователската, творческата и внедрителската дейност, извършвана в катедрите, центровете и лабораториите, както и с личен труд в поддържането и обслужването на Академията срещу заплащане.

(5) Да ползват студентските общежития, столове, медицинско обслужване, намаление при пътуване по междуградския транспорт, както и цялата база на Академията за учебна, научноизследователска, спортна и културна дейност при условия, определени от държавата и ръководството на Висшето училище.

(6) Да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на Академията.

(7) Да получават държавни стипендии (за студенти редовна форма на обучение, финансирано от държавата) и да ползват кредит за заплащане на таксите и/или за издръжка през периода на обучението.

(8) Да се сдружават в учебни, научни, културни и спортни общности за защита и удовлетворяване на своите интереси, както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите в Република България.

(9) Да прекъсват обучението си по собствено желание, както и да го продължават след това при условията, предвидени в настоящия Правилник.

(10) Да ползват ваканция не по-малко от 30 дни в рамките на една учебна година.

(11) Да се преместят в друго висше училище, факултет, специалност или форма на обучение при спазване на разпоредбите на настоящия Правилник.

(12) Студентите – сираци (до 26 годишна възраст), хора със сензорни увреждания и други с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, военноинвалиди, военнопострадали и лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за отглеждане на деца, лишени от родителска грижа, майки с деца до 6-годишна възраст и диспансеризирани, имат право на специални облекчения, регламентирани в правилниците на Висшето училище.

(13) Да обжалват пред съответните органи на управление решенията и действията, отнасящи се до положението им като студенти.

(14) На свободен достъп до електронните ресурси, предоставяни от Академията.

(15) На личен e-mail, администриран на домейна на Академията (*****@uni-svishtov.bg).

Чл. 23. Студентите са длъжни:

(1) Да спазват настоящия Правилник и Правилника за дейността на Стопанска академия „Д. А. Ценов“.

(2) Да се записват в по-горен курс и уреждат студентското си положение в определените в настоящия Правилник срокове.

(3) Да присъстват на учебните занятия и участват в учебния процес.

(4) Да полагат семестриалните изпити в определените графици по учебни години.

(5) Да не развиват политическа дейност на територията на факултетите и Академията.

(6) Да опазват предоставената им учебна, техническа и лабораторна база.

(7) Да пазят името и престижа на Академията.

(8) Да не злоупотребяват с доверието на Академията, в т.ч. да не представят пред други юридически лица неверни или подправени документи (увещения, академични справки и др.) за студентското им положение.

(9) Да не използват и представят неверни или подправени документи за приемане и записване в Академията.

(10) Да не използват писмени материали и технически средства за преписване при провеждане на изпитите и другите форми (семестриален контрол) за оценка на знанията.

(11) Да заплащат, в определените от академичното ръководство срокове, семестриалните такси, определени с РМС и АС за съответната учебна година.

Чл. 24. Не се допускат привилегии и ограничения в обучението, свързани с възраст, раса, народност, етническа принадлежност, пол, социален произход, политически възгледи и вероизповедание.

Чл. 25. (1) Новоприетите студенти заплащат дължимата семестриална такса и се записват в срокове, определени от академичното ръководство за всяко класиране.

(2) Приетите и записани студенти за обучение в ОКС „магистър” въз основа на уверение за придобита степен на висше образование, даваща основание за обучение в Академията, предоставят оригинал (за сверка) и копие от дипломата за предходна степен до 10 работни дни след придобиването ѝ.

Чл. 26. (1) Студентите в редовна и задочна форма на обучение заплащат пълния размер на дължимата семестриална такса.

(2) Студентите заплащат семестриална такса и се записват за следващ семестър до 10 работни дни от началото на семестъра.

(3) Студентите в редовна и задочна форма на обучение – срещу заплащане, при желание, е възможно да разсрочат плащането на семестриалните такси на две равни вноски. Първата вноска е дължима при записване на съответния семестър, а втората вноска – до един календарен месец от началото на същия семестър, но не по-късно от 5 работни дни преди датата на първия изпит от редовната изпитна сесия.

(4) Студентите в дистанционна форма на обучение, при желание, е възможно да разсрочат плащането на семестриалните такси на две равни вноски. Първата вноска е дължима при записване на съответния семестър (първи модул), а втората вноска до 10 работни дни преди края на първи модул от съответния семестър.

(5) При неспазване на сроковете по ал. 2, 3 и 4 се начислява законна лихва върху сумата на неплатените такси за забава на плащането.

(6) При отписване на студент по собствено желание семестриална такса не се връща.

Чл. 27 (1) Студентите заплащат дължимите такси по един от изброените начини: с банкова карта на ПОС терминал във ФООС; онлайн заплащане с банкова карта през студентското досие; с банков превод по сметка на СА “Д. А. Ценов” – Свищов.

(2) За ползване на административни услуги по време на обучение студентите не заплащат такси. След успешно явяване на държавен изпит или защита на дипломна работа, за всички ползвани административни услуги се заплащат такси, утвърдени от АС. До издаването на диплома за висше образование студентът може да получи уверение без заплащане на административна такса.

Чл. 28. (1) За редовна и задочна форма на обучение се организират две изпитни сесии в края на всеки семестър – редовна и поправителна, и една ликвидационна сесия в края на учебната година.

(2) За дистанционна форма на обучение се организират две редовни изпитни сесии за всеки модул от семестъра, една поправителна изпитна сесия в края на всеки семестър и една ликвидационна сесия в края на учебната година.

Чл. 29. (1) За съответната учебна година студентите могат да се записват с неположени изпити по учебния план от предходните учебни години, броят на които се определя с решение на АС.

(2) Неположените изпити по ал. 1 се полагат при титуляра/ите на дисциплината (за съответната форма и образователна степен на обучение за текущата учебна година) на дати, съгласно утвърдения годишен график за редовни, поправителни и ликвидационни сесии.

Чл. 30. (1) Студентите се допускат до изпит само след представяне на студентска книжка и/или документ за самоличност.

(2) Всеки студент има право на явяване на изпит по всяка дисциплина на сесиите за учебна година (на редовна, поправителна и/или ликвидационна сесия), посочени в чл. 28, ал. 1.

Чл. 31. (1) Явяването на редовна и поправителна сесия, организирани през семестъра, съобразно учебния план, се извършва с протокол на групата (потока), а на ликвидационна сесия – с индивидуален протокол.

(2) За издаване на индивидуален протокол студентите заплащат такса в размер, определен с решение на АС.

Чл. 32. (1) За явяване на изпити извън датите, определени за специалността, групата (потока)/магистърската програма, студентът подава заявление във ФООС или през електронното студентско досие. След одобряването му, студентът се включва в протоколите, издавани за датата на изпита при следните условия:

1. Титулярът/те на дисциплината има/т дата за изпит, определена в официално обявен график за всички форми и степени на обучение.

2. Има техническа възможност за провеждане на изпита.

3. Заявлението е подадено не по-късно от 5 работни дни преди датата на изпита.

(2) Заявление за явяване на изпит се подава в следните случаи:

1. За явяване на изпити при обучение по индивидуален план.

2. За явяване на изпити при обучение по гъвкав изпитен график.

3. За явяване на изпити от предходни семестри.

4. За явяване на приравнителни изпити.

5. За явяване на изпити при обучение по втора специалност от текущия семестър. За предходни семестри студентите се явяват на изпити по т. 4.

6. За явяване на изпити на студенти, които са прекъснали обучението си.

7. За явяване на изпити, когато студентът е имал основателни здравословни причини, възпрепятстващи явяване на редовна и поправителна сесия (лечение в болнично заведение за периода на провеждане на редовната и на поправителната сесия). Подаването на документите се извършва в срок от 10 работни дни след приключване на лечението. В този случай не се дължи таксата, предвидена в чл. 31, ал. 2.

8. За явяване на дистанционни изпити.

(3) Студентът заплаща такса по чл. 31, ал. 2 в случаите по ал. 2, т. 3, както и в случаите по т. 1 и т. 2, ако има неположени изпити на редовна и поправителна сесии.

(4) Студентите в дистанционна форма на обучение в случаите по ал. 2, т. 4 заплащат такса за приравнителен изпит, определена с решение на АС.

(5) Приравнителен е всеки изпит по учебна дисциплина в учебния план за съответна специалност поради:

1. Прехвърляне от друго висше училище.
2. Промяна на формата на обучение.
3. Промяна на специалността.
4. Обучение по втора специалност.
5. Продължаване на обучението в платена форма от акредитирани филиали или междууниверситетски програми.
6. Възстановяване на студентски права.
7. Промяна в учебния план за прекъснали студенти.

Чл. 33. (1) Студентите от редовно обучение, които са изпълнили задълженията си за аудиторната и извънаудиторната заетост по учебна програма и са получили оценка Отличен б (А) от текущ контрол, могат по решение на титуляра/рите да се явят на предварителен изпит по съответната дисциплина. ОБМО изготвя график за провеждане на изпитите през последната седмица на семестъра.

(2) Протоколите за провеждане на семестриални изпити се регистрират в електронен регистър и се връщат от титулярите на дисциплини в СФ до три работни дни след датата на провеждане на изпита. Деканите на факултетите контролират нанасянето на оценките от протоколите в студентските досиета.

(3) Титулярите на учебните дисциплини и водещите семинарните занятия отговарят солидарно за верността и съответствието на оценките в изпитния протокол и студентската книжка, а офис „Секретариат факултети“ - за верността и съответствието на оценките в студентските досиета. За допуснати грешки и/или несъответствия те са отговорни по раздел III на Кодекса на труда.

Чл. 34. Студентите не могат да полагат два изпита, които имат един и същ начален час в един учебен ден на изпитна сесия.

Чл. 35. (1) Студентите в редовна и задочна форма на обучение имат право да подадат заявление във ФООС да не се взема под внимание отсъствието им през присъствения период при формирането на крайната оценка по дисциплините, ако е включен като критерий. Заявлението се подава не по-късно от края на аудиторните занятия на съответния семестър и се одобрява от съответния декан.

(2) Заявление по ал. 1 се подава в следните случаи:

1. При продължително лечение (повече от 14 календарни дни), придружено със съответните медицински документи.
2. При основателни семейни или професионални причини, имат право на еднократно подаване на заявление.

(3) Подалите заявление по ал. 1 имат право да се явяват на изпити на определените сесии пред титулярите на дисциплините само след изпълнение на задълженията за извънаудиторна заетост.

Чл. 36. (1) Оформянето на изпитното състояние на студентите за всеки семестър в студентското досие се извършва от СФ след поправителната сесия или след ликвидационната сесия.

(2) Студентите, незаплатили семестриалната такса в определения срок, не могат да се запишат за съответния семестър и прекъсват обучението си през текущия и следващия семестър.

(3) Прекъсването на обучението поради неплатен семестър е допустимо само два пъти през целия срок на обучение.

(4) Студентите могат да прекъснат обучението си при промени в здравословното състояние, майчинство, бременност, важни семейни причини, служебна ангажираност, договори за стипендия с фирми, влошаване на материалното състояние на семейството и други изменили се обстоятелства по време на обучението еднократно, въз основа на подадено заявление във ФООС до ресорния зам.-ректор, придружено с необходимите документи.

(5) По време на прекъсването на обучението си студентите могат да положат невзетите изпити по учебния план, като спазват настоящия Правилник.

(6) При продължително лечение или при уважителни семейни причини ректорът може да разреши прекратяване на обучението при запазване на студентските права за срок не по-дълъг от 3 години. Запазилите студентски права през това време губят правата за участие в учебния процес.

(7) Заповедите за оформяне на студентския статус се оформят от СФ и се подписват от ректора.

(8) За да продължат обучението си в следващия курс, студентите са длъжни по време на прекъсването си да положат невзетите изпити, като спазват разпоредбите на настоящия Правилник. Същите продължават обучението си при условията, по които са приети и заплащат такса (ако не са заплатили такава) или доплащат семестриалната такса до размера, определен от АС за новата академична учебна година.

(9) След ползване на възможностите за прекъсване по ал. 2, 3, и 4, студентът се отстранява от Академията със заповед на ректора, с възможност за възстановяване на студентските права за срок до 5 години.

(10) Студентите с платен първи семестър с неположен нито един изпит и неплатен втори семестър се отстраняват от Академията. Същите могат да възстановят студентските си права след кандидатстване на общо основание.

(11) Отстранените студенти с платени най-малко зимен и летен семестър на предходния курс могат да възстановят студентските си права преди началото на съответната учебна година в петгодишен период от заповедта за отстраняване, след одобряване на подадено във ФООС заявление до ректора на Академията.

(12) Отстранените студенти с платени най-малко първи и втори семестър, след петгодишния период (но не по-късно от десет години от датата на отстраняване), могат да възстановят студентските си права само след успешно положен кандидатстудентски изпит. Същите подават заявление във ФООС до ректора на Академията, придружено със служебна бележка с оценката от положения изпит, издадена от Кандидатстудентския център.

(13) След възстановяване на студентските права обучението се извършва по действащия учебен план в годината на възстановяване на обучението за съответната специалност и по условията, при които студентите са приети. Курсът на обучение се определя от декана на факултета, като се допускат до 5 (пет) приравнителни изпити от предходни учебни години, съгласно разпоредбите на

настоящият правилник. Студентите заплащат такса (ако не са заплатили такава) или доплащат семестриалната такса до размера, определен от АС за новата академична учебна година.

(14) Отстранените студенти в ОКС „магистър“ с неплатени семестриални такси и с неположени изпити, включително държавен изпит, или неявили се на защита на дипломна работа, след петгодишния период (но не по-късно от десет години от датата на отстраняване), могат да продължат обучението си след кандидатстване на общо основание.

(15) Възстановените студенти в ОКС „магистър“, неположили държавен изпит или неявили се на защита на дипломна работа до 5 учебни години от момента на отстраняването, се възстановяват по учебния план, по който са се обучавали, а формата на обучение може да бъде само от развиваните.

(16) Напусналите по собствено желание студенти могат да възстановят студентските си права след повторно кандидатстване и класиране по процедурата за съответната кандидатстудентска кампания.

Чл. 37. (1) Студентите в ОКС „бакалавър“ от редовна форма имат право на обучение по гъвкав изпитен график, когато отговарят на едно от следните условия:

1. основателни здравословни причини, доказани със съответни медицински документи;
2. бременност след шестия месец или майки на деца до 6 години;
3. основателни семейни причини, доказани със съответни документи;
4. одобрени са за студентска трудова ангажираност при спазване на вътрешните правила и процедури, утвърдени от АС;
5. участват в представителни отбори на Академията по различни видове спорт.

(2) Заявленията за обучение по гъвкав изпитен график се подават във ФООС до декана в срокове, определени от академичното ръководство, и се одобряват с решение на ФС.

(3) Студентите в ОКС „бакалавър“ от редовна форма на обучение, получили право на обучение по гъвкав изпитен график, са длъжни да изпълняват академичните задължения за учебна заетост.

(4) На студентите в ОКС „бакалавър“ от редовна форма, с одобрено обучение по гъвкав изпитен график, се разрешава предварително явяване (преди редовната сесия) на изпити по учебните дисциплини за съответния семестър.

(5) Студентите в ОКС „бакалавър“ с разрешено обучение по гъвкав изпитен график се явяват на изпитите задължително пред титуляра/ите на дисциплината за съответната специалност за текущата година. Явяването се разрешава на датите, посочени в график за изпити, разработен от ОБМО за всички форми и степени на обучение.

(6) При неуспешно явяване на изпит на датите по предходната алинея студентите, обучаващи се по гъвкав изпитен график, могат да се явят отново на изпит по същата дисциплина само на поправителна сесия.

Чл. 38. (1) При мотивирано желание от страна на студентите обучението може да завърши предсрочно (срокът може да бъде съкратен). За целта студентът подава във ФООС заявление до декана с проект на индивидуален

план. След одобряването им от ФС се издава заповед на ректора за предсрочно завършване на обучението по индивидуален план. Същите заплащат семестриалните такси за пълния срок на обучение.

(2) Студентите, обучавани във форма, финансирана от държавата, имат право на предсрочно завършване на обучението в ОКС „бакалавър“ при отличен успех (среден успех най-малко Отличен 5.50) от курса на обучение, след завършен втори курс.

(3) Студентите, обучавани във форма, финансирана от обучаваните, имат право на предсрочно завършване на обучението в ОКС „бакалавър“, след успешно положени всички изпити по учебния план за първите две години от следването.

(4) За предсрочно завършване на обучението в ОКС „магистър“ имат право само студенти с продължителност на курса на обучение повече от два семестъра, след завършен втори семестър

Чл. 39. (1) Студентите от последен курс на обучение, които имат платен зимен и летен семестър, но имат неположени изпити по учебния план, не прекъсват обучението си. Срокът им за обучение се удължава до една година, считано от последната изпитна сесия.

(2) След изтичане удължения срок на обучение по ал. 1, незавършилите семестриално студенти се отстраняват от Академията с възможност за възстановяване на студентските права за срок до 5 години, считано от датата на първото отстраняване.

(3) След едногодишно удължаване на срока за обучение по ал. 1, при особени случаи ректорът може да разреши повторно удължаване на срока за обучение с още една учебна година.

(4) След повторно удължаване на срока за обучение, студентите, които не са завършили семестриално, се отстраняват от Академията с възможност за възстановяване на студентските права за срок до 5 години, считано от датата на първото отстраняване.

(5) Възстановяването на студентските си права по ал. 2 и ал. 4 се извършва по учебния план, по който студентите са се обучавали до отстраняването им по условията, при които са приети.

(6) Възстановяването на студентските права след изтичане на петгодишния период, но не по-късно от десет години от датата на отстраняване, се извършва по реда на чл. 36, ал.12 и ал. 13.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

ОБУЧЕНИЕ ПО ВТОРА СПЕЦИАЛНОСТ

Чл. 40. (1) След успешно завършен първи курс студентите в Академията могат да се обучават по втора специалност само в платена форма на обучение. Същите подават заявление във ФООС до зам.-ректора по учебната дейност.

При записване по втора специалност студентът представя академична справка за първата специалност.

(2) Обучението по втора специалност може да се осъществи едновременно (паралелно) с обучението по основната специалност, по която студентът е приет, или последователно след семестриално завършване по основната специалност.

Чл. 41. (1) Студентите имат право на паралелно или последователно обучение по втора специалност, само ако средният им успех по първата специалност е не по-нисък от Добър 4.00.

(2) Паралелното обучение по втора специалност се извършва в задочна или дистанционна форма на обучение.

(3) Обучението по втора специалност, след семестриалното завършване по първата специалност, може да започне от началото на следващата учебна година.

(4) За обучение по втора специалност студентите заплащат семестриална такса за съответната платена форма на обучение. Ако средният им успех по първата специалност е Мн. добър (5.00) или по-висок, студентите заплащат $\frac{1}{2}$ от семестриална такса за съответната платена форма на обучение за текущата учебна година. При записването на по-горен курс по втората специалност размерът на семестриалната такса се определя съобразно успеха по първата специалност.

Чл. 42. (1) Студентите прекъсват паралелното обучение по втората специалност, когато прекъснат следването си по първата специалност.

(2) Не се разрешава на студентите да се откажат от обучението си по първата специалност и да продължат следването си само по втора специалност.

(4) Студентите, обучаващи се по втора специалност, които нямат платен зимен и/или летен семестър, прекъсват обучението си. Следващата учебна година те са длъжни да изпълнят задълженията си за извънаудиторна заетост.

(5) Студентите, отстранени по втората специалност, могат да възстановяват студентските си права по втората специалност еднократно до пет години от отстраняването.

(6) Студентите от последен курс на обучение, които имат платени зимен и летен семестър, но имат неположени изпити по учебния план, не прекъсват обучението си. Срокът им за обучение се удължава до една година, считано от последната изпитна сесия.

(7) След изтичане удължения срок на обучение по ал. 6 незавършилите семестриално студенти се отстраняват от Академията с възможност за възстановяване на студентските права за срок до 5 години.

(8) След едногодишно удължаване на срока за обучение, на база на подадено във ФООС заявление, придружено със съответни документи, ректорът може да разреши повторно удължаване на срока за обучение по втората специалност с още една учебна година.

(9) След повторното удължаване на срока за обучение по втората специалност студентите, които не са завършили семестриално, се отстраняват с възможност за възстановяване на студентските права за срок до 5 години.

(10) Отстранените студенти в посочения 5-годишен срок могат да възстановят студентските си права за обучение по учебния план, по който са се обучавали до отстраняването им само в платена форма на обучение.

Чл. 43. (1) Преддипломната практика се извършва за всяка специалност поотделно.

(2) Държавните изпити за втора специалност се провеждат в отделна сесия след държавните изпити по първата специалност, с изключение на семестриално завършилите през предходни години.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ

ОБУЧЕНИЕ ПО ДИСЦИПЛИНАТА „ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ” В ОКС „БАКАЛАВЪР“

Чл. 44. (1) Дисциплината „Физическо възпитание и спорт” се отнася към задължителните дисциплини само за студентите в редовна форма на обучение.

(2) Дисциплината „Физическо възпитание и спорт” се изучава четири семестъра.

(3) При записването си в първи курс студентите определят, съобразно предпочитанията си, вида спорт (от посочените в учебната програма).

(4) Промяна на избрания вид спорт по време на обучението се разрешава в началото на учебната година.

(5) Студентите от специалност „СФК” се обучават по специално разработена програма, включваща бойни изкуства (два семестъра) и стрелба (два семестъра).

Чл. 45. (1) Дисциплината „Физическо възпитание и спорт” включва спортни занятия, тестови контрол и/или теоретични занимания (по теория и методика на физическото възпитание).

(2) Спортните занятия и тестовият контрол се провеждат по график за обучение на студентите по отделните видове спорт.

(3) Теоретичните занимания се провеждат през учебната година по обявен график общо за всички специалности за студентите, които са представили медицински документ, разрешаващ ограничени физически натоварвания по здравословни причини.

(4) Студентите, освободени от физическо възпитание с решение на ЛКК и/или ТЕЛК, подават заявление във ФООС. Към заявлението се прилага съответното решение, в което се посочва срокът, през който студентът не може да провежда спортни занимания. В студентското досие се посочва „освободен”.

(5) Бременните студентки след шестия месец и студентките – майки с деца до 6 години по тяхно желание могат да избират:

1. Да се обучават съгласно ал. 3.
2. Да не се обучават съгласно ал. 4.

Към заявлението до декана те посочват избрания вариант, като прилагат медицинско удостоверение или акт за раждане.

(6) Студентите, които са освободени поради заболяване за един семестър и заболяването е временно, са длъжни, през този семестър да посещават теоретичните занимания и да получат зачет. През следващия семестър те са длъжни да изпълняват изискванията за посещаемост на спортните занимания и тестовия контрол и да получат зачет.

(7) Студентите, освободени от физическо възпитание за повече от два семестъра с решение на ЛКК или ТЕЛК, могат по тяхно желание да участват в теоретичните занимания и да получат зачет.

Чл. 46. (1) След успешно изпълнение на семестриалните нормативи за посещаемост, тестови контрол или теоретични занимания студентите получават зачет.

(2) Студенти, които не са изпълнили изискванията по ал. 1, не получават зачет и трябва да се явят на поправителна сесия.

(3) Студентите, променили формата на обучение (преминали от задочна в редовна) или продължили обучение в Академията (след приемане и обучение в друго висше училище без оценка по „Физическо възпитание и спорт“), са длъжни до края на учебната година, през която са се записали в Академията, да изпълнят изискванията по ал. 1 и да получат зачет.

РАЗДЕЛ ПЕТИ

ОБУЧЕНИЕ НА БРЕМЕННИ СТУДЕНТКИ И СТУДЕНТКИ – МАЙКИ

Чл. 47. (1) Бременните студентки след 6-ия месец и студентките–майки до 6-годишна възраст на детето могат да се обучават в Академията по гъвкав изпитен график.

(2) Ако и двамата родители са студенти в редовна форма на обучение до навършване на 6-годишна възраст на детето, гъвкав изпитен график може да ползва само единият от тях. За тази цел той трябва да подаде заявление във ФООС до декана на съответния факултет.

(3) Деканът може да разреши облекчени изисквания за посещение на занятията и определен индивидуален график за явяване на изпит по отделните дисциплини за тези, които са изпълнили задълженията си по учебния план.

Чл. 48. Бременните студентки в ОКС „бакалавър“ след 6-ия месец и студентките – майки до 6-годишна възраст на детето могат да подадат заявления за обучение по „Физическо възпитание и спорт“ съгласно чл. 45, ал. 5.

Чл. 49. Бременните студентки в ОКС „бакалавър“ след 6-ия месец и студентките–майки с деца до 6-годишна възраст, в редовна и задочна форма на обучение имат право да подадат заявление във ФООС да не се взема под внимание отсъствието им през присъствения период при формирането на крайната оценка по дисциплините, ако е включено като критерий. Заявлението се подава не по-късно от края на аудиторните занятия на съответния семестър

и се одобрява от съответния декан. Студентките имат право да подават заявление до три семестъра за всяко дете, като не се отменя изпълнението на задълженията за извънаудиторните форми на заетост.

Чл. 50. Срокът на обучение на студентките–майки до 6-годишна възраст на детето може да се удължи до две години с прекъсване или без прекъсване за всяко дете, родено до края на последния семестър от следването.

Чл. 51. Бременните студентки в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ след 6-ия месец и студентките–майки до 6-годишна възраст на детето могат да се явят на държавен изпит/защита на дипломна работа до три последователни сесии.

РАЗДЕЛ ШЕСТИ

СЕМЕСТРИАЛЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ПОДГОТОВКАТА НА СТУДЕНТИТЕ И ОЦЕНКА НА ЗНАНИЯТА

Чл. 52. (1) Академичната мобилност на студентите се осъществява чрез система за натрупване и трансфер на академични кредити, осигуряващи взаимно признаване на обучението в български и чуждестранни висши училища.

(2) Кредитът е цифрово изражение на студентската заетост, необходима за усвояване на определени знания в процеса на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен на висшето образование. Кредитите се разпределят по учебни години, семестри и дисциплини. Един кредит се присъжда за 25–30 часа студентска заетост (аудиторна и извънаудиторна). Делът на аудиторната заетост не може да бъде повече от половината на студентската заетост.

(3) Обучението по учебен план предвижда придобиването на 60 кредита за учебна година, 30 кредита за семестър.

(4) Броят на кредитите за ОКС „бакалавър“ е 240, в това число 2 кредита за преддипломна практика и 10 кредита за държавен изпит по специалността.

(5) Броят на кредитите за ОКС „магистър“ е 60/66 за завършилите ОКС „бакалавър“/„магистър“ в направления 3.8. Икономика, 3.7. Администрация и управление или 3.9. Туризм, в това число 3 кредита за дисциплината „Магистърски семинар по ...“ и 15 кредита за държавен изпит или защита на дипломна работа по специалността/магистърската програма.

(6) Броят на кредитите за ОКС „магистър“ е 120 за завършилите ОКС „бакалавър“/„магистър“ в направления различни от 3.8. Икономика, 3.7. Администрация и управление или 3.9. Туризм, в това число 3 кредита за дисциплината „Магистърски практикум по ..“/„Магистърски семинар по ...“ и 15 кредита за държавен изпит или защита на дипломна работа по специалността, респективно магистърската програма.

(7) Броят на кредитите за ОКС „магистър“ е 120 за завършилите ОКС „професионален бакалавър“ в направления 3.8. Икономика или 3.7. Администрация и управление, в това число 3 кредита за дисциплината „Магистърски

семинар по ...“ и 15 кредита за държавен изпит или защита на дипломна работа по специалността, респективно магистърска програма.

(8) Оценките по ECTS и техният еквивалент в Академията са показани в следната таблица:

ECTS резултат	Квалификационна дефиниция	Оценка	Еквивалентен резултат в системата за оценяване в СА „Д. А. Ценов“
A	отличен – отлично представяне с минимални грешки.	6	Отличен 5,50 – 6,00
B	мн. добър – над средния стандарт, но с някои грешки.	5	Мн. добър 4,50 – 5,49
C	добър – като цяло добра работа, с редица забележими грешки.	4	Добър 3,50 – 4,49
D	среден – задоволителен, но със значителни недостатъци.	3	Среден 3,25 – 3,49
E	среден - представянето отговаря на минималните критерии за получаване на кредити.	3	Среден 3,00 – 3,24
FX	неуспял – представянето не удовлетворява изискванията за получаване на кредити. Необходима е още малко допълнителна работа.	2	Слаб 2,50 – 2,99
F	неуспял – изисква се значителен напредък и изпълнение на допълнително посочени извънаудиторни форми на студентска заетост.	2	Слаб 2,00 – 2,49

(9) Кредитите за всяка учебна дисциплина се присъждат при финална оценка, различна от Слаб (2);

(10) Финалната оценка е комплексна и се присъжда след едновременно изпълнение на:

1. Задълженията, свързани с аудиторна заетост – текущ контрол и посещаемост на аудиторни занятия.
2. Задълженията по извънаудиторна заетост.
3. Положеният изпит по дисциплината за семестъра (учебна година) е с оценка не по-малка от Среден 3 (E).

(11) В началото на всеки семестър титулярите на учебните дисциплини задължително оповестяват пред студентите дела на всеки от посочените елементи и кредити, които са в съответствие с учебната програма на дисциплината.

(12) За дисциплините, които са изучавани в Стопанска академия или друго висше училище, кредитите се признават след подаване във ФООС на заявление от студента до ресорен зам.-ректор, придружено с оригинал на академична справка, не по-късно от 10 работни дни преди започване на учебната година.

(13) Кредитите могат да бъдат прехвърлени, ако са изучавани подобни дисциплини с хорариум не по-малък от 80%, има покриване на учебното съдържание и е получена оценка не по-ниска от Среден 3 (E).

(14) Признаването на кредити се извършва от:

1. Факултетна специализирана комисия за вътрешноакадемичен трансфер в състав: деканът, ръководителят на катедрата, водеща специалността, и секретарят на факултета.

2. Специализирана комисия за междууниверситетски трансфер в състав: зам.-ректорът по учебната дейност, деканът на факултета, ръководителят на катедрата, водеща специалността. За дисциплини, изучавани в чуждестранни университети, съставът на комисията се допълва от директора на Центъра за международна дейност.

Чл. 53. (1) Семестриалният контрол върху подготовката на студентите се организира върху основата на академичната свобода, демократизирането на учебните процедури и определена форма на задължително посещение на учебните занятия. Той се осъществява паралелно в следните направления:

1. Контрол на посещаемостта на студентите редовна форма на обучение в семинарни занятия.

2. Текущ контрол върху подготовката на студентите по време на аудиторна заетост.

3. Контрол върху изпълнение на ангажиментите на студентите в извънаудиторната заетост, вписани в учебната програма.

(2) Преподавателите се задължават да провеждат индивидуална работа със студентите съгласно учебната програма в часовете, определени за това на катедрено заседание и обявени пред студентите.

(3) Преподавателите водят отчетност на семестриалния контрол, съгласно процедура за контрол и отчетност на изпълнение ангажиментите на студентите в аудиторна и извънаудиторна заетост в ИСУ.

Чл. 54. (1) Студентите от редовно обучение, които са изпълнили задълженията си за аудиторната и извънаудиторната заетост по учебна програма и са получили оценка Отличен 6 (А) от текущ контрол, могат по решение на титуляра/рите да се явят на предварителен изпит по съответната дисциплина.

(2) Резултатите от семестриалния контрол по предходната алинея се докладват от титулярите/водещите семинарни занятия по съответните дисциплини на заседание на катедрата и се утвърждават с решение на КС.

Чл. 55. (1) Формите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите се определят в учебните планове и програми.

(2) Основна форма за оценка на знанията и уменията на студентите в Академията са семестриалните писмени изпити (на хартия и/или електронни). След приключване и оценяване на изпитните материали (по писмения изпит) титулярът може да проведе събеседване по учебното съдържание на дисциплината. В този случай финалната оценка се формира след събеседването. Изпитът се провежда в присъствието на най-малко двама преподаватели. Финалната оценка се определя от комисия, включваща титуляра/титулярите и водещия семинарните занятия. Обучаемите имат право на информация относно мотивите за получената оценка.

(3) Ръководителите на катедри осъществяват контрол по спазването на изискванията за представяне на материалите от семестриалните писмени изпити за съхраняване, съгласно процедурата за съхранение на материали от изпит в ИСУ.

(4) Оценката на знанията и уменията на студентите по дисциплините, определени с учебния план, се извършва по ECTS и техния еквивалент в Академията.

(5) За успешно положен се смята изпитът, оценен най-малко с оценка Среден 3 (E).

Чл. 56. (1) При несъгласие с поставена оценка непосредствено след приключване на изпит по дадена дисциплина или с оповестена оценка в електронното досие, студентите в редовна и задочна форма на обучение, положили изпит на хартиен носител, имат право в срок от три работни дни, считано от първия ден, след изтичане на срока за отразяване на оценката в досието, да подадат заявление във ФООС до декана за преоценяване от комисия. Деканът, след преценка на основанията, подава до ресорния зам.-ректор докладна записка с искане за издаване на заповед за състав на комисията. В зависимост от резултата, комисията може да потвърди оценката, поставена от титуляра/водещия семинарните занятия по дисциплината, или да постави друга оценка.

(2) При нарушена процедура на провеждане на изпит по определена дисциплина от страна на изпитващия екип (преподаватели/квестори), студентите имат право в срок от три работни дни, считано от датата на извършване на нарушението, да подадат заявление във ФООС до декан за явяване на изпит на следващата сесия. Деканът, след преценка на основанията, подава до ресорния зам.-ректор докладна записка с искане за издаване на заповед, на следващата сесия студентът да бъде изпитан в присъствието на съответния декан или от назначена за целта комисия.

Чл. 57. (1) При необходимост от проверка на архивирани хартиени изпитни материали през текущата учебна година, преди предаване в учрежденския архив, титулярът на учебната дисциплина може да подаде заявление до декана с искане за разархивиране и удостоверяване наличието на попълнени от студента хартиени изпитни материали и/или на оценка, поставена върху тях.

(2) Деканът, след преценка на основанията, подава до ресорния зам.-ректор докладна записка с искане за издаване на заповед за сформиране на комисия в състав: ръководител катедра, титуляр/и, водещ/и семинарните занятия по учебната дисциплина и инспектор факултет, архивирал хартиените изпитни материали.

(3) Комисията извършва проверката в срок от седем работни дни, считано от датата на заповедта по ал. 2.

(4) Въз основа на резултатите от проверката комисията изготвя становище до декана.

(5) Въз основа на заключението на комисията, деканът изготвя становище относно семестриалната оценка с предписание за: (не)нанасяне на оценка/анулиране на оценка и/или корекция в оценката от изпита.

РАЗДЕЛ СЕДМИ

ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО В СА „Д. А. ЦЕНОВ“ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ СЛЕД ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ В ДРУГИ ВИСШИ УЧИЛИЩА В БЪЛГАРИЯ И ЧУЖБИНА

Чл. 58. За продължаване на обучение в Академията могат да кандидатстват български граждани, които са били приети за студенти в други висши училища.

Чл. 59. Продължаването на обучението за ОКС „бакалавър“ в Академията се извършва в съответните факултети.

Чл. 60. Условието за продължаване на обучението в Академията са следните:

1. Студентите да са действащи в съответното висше училище;
2. Висшето училище, в което студентите са били приети, да е получило институционална акредитация от НАОА;
3. Студентите да са били приети и обучавани в специалности от професионално направление 3.8. Икономика или 3.7. Администрация и управление.

Чл. 61. (1) Признаване на периоди на обучение в други държави означава установяване на съответствието на дисциплините и на поставените оценки по учебните програми (които са документирани) на чуждестранните висши училища с учебните планове на специалностите в Академията.

(2) Признаването на периоди на обучение се извършва съгласно Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на ОКС „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ и Вътрешните правила на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ за академично признаване на придобито висше образование и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

(3) Обучението се извършва по ред, установен в настоящия Правилник, при спазване на изискванията на МОН за придобиване на висше образование по същата и/или по сродна специалност в българските висши училища.

Чл. 62. За продължаване на обучението в Академията се кандидатства по следният ред:

1. Подаване на заявление във ФООС до ректора на Академията, с посочена желана специалност и положително становище.
2. Представяне на Академична справка с посочени изучавани дисциплини, хорариум (лекции, семинарни занятия), оценки, брой кредити, равностойна оценка по ECTS.

Чл. 63. (1) Ректорът на Академията издава заповед за продължаване на обучението. Студенти, които са се обучавали във форма, финансирана от държавата, продължават своето обучение при същите условия.

(2) Студенти, които са се обучавали в платена форма, продължават своето обучение при същите условия.

(3) Специалността и курсът на обучение се определят на основание становище на специализираната комисия на Академията за междууниверситетски трансфер на образователни кредити (на база сравнение на учебния

план на желаната специалност в Академията и издадената академична справка от другото висше училище).

Чл. 64. Приравнителните изпити се полагат до края на срока на обучението в Академията при спазване на настоящия Правилник.

РАЗДЕЛ ОСМИ

ПРЕМЕСТВАНЕ НА СТУДЕНТИ СЛЕД ПРИЕМАНЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ В АКАДЕМИЯТА

Чл. 65. (1) Студентите в ОКС „бакалавър“, кандидатствали, приети и записани в определена специалност, следва да се обучават в същата най-малко една учебна година.

(2) Не се допуска преместване на студенти:

1. от една форма на обучение в друга преди завършване на първата учебна година;

2. по изключение преместване на записаните чуждестранни студенти в специалност ОКС „бакалавър“ от задочна в редовна форма на обучение се разрешава от зам.-ректора по учебната дейност, по реда и условията на член 15а от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища в Република България, преди началото на втория семестър от годината на кандидатстването.

(3) За преместване в специалности от същото професионално направление могат да кандидатстват студенти при следните-условия:

1. Студентите, обучавани във форма, финансирана от държавата, с успешно положени всички изпити към края на текущата учебна година и среден успех от следването до момента не по-нисък от Мн. добър 4.50.

2. Студентите, обучавани във форма, финансирана от обучаваните, с успешно положени всички изпити към края на текущата учебна година.

(4) Студентите в ОКС „бакалавър“, които желаят да бъдат преместени, подават заявление във ФООС до зам.-ректора по учебната дейност в срок до 10 работни дни от приключване на учебната година. Като основателни причини за преместване се считат: промени в здравословното състояние, майчинство, бременност, важни семейни причини, служебна ангажираност, договори за стипендия с фирми, влошаване на материалното състояние на семейството и други изменили се обстоятелства по време на обучението.

(5) Заявления за преместване, които не са придружени с необходимите документи, не се разглеждат и остават без последствие.

(6) Смяна на специалност или форма на обучение в ОКС „бакалавър“ не се разрешава, дори при причини, посочени в ал. 4, когато броят на студентите в групата (от която излизат) ще се намали под утвърдените параметри за обучение на една група.

(7) Преместването на студенти в ОКС „бакалавър“ от една специалност в друга или от една форма на обучение в друга в рамките на един и същи факултет се разрешава от зам.-ректора по учебната дейност в срок до един месец от приключване на учебната година по предложение на декана, който определя и курса на преместените студенти.

(8) Преместването на студенти в ОКС „бакалавър“ от една специалност в друга, когато те са към различни факултети, се разрешава от зам.-ректора по учебната дейност в срок до един месец от приключване на учебната година въз основа на мнението на двамата декани.

(9) Преместването на студенти в ОКС „бакалавър“ от Академията в друго висше училище и обратно се извършва до началото на новата учебна година. Ректорът одобрява заявленията на студентите за приемане от друго висше училище, придружени с академична справка.

(10) Преместването на студенти в ОКС „магистър“ от една специалност/-магистърска програма в друга и/или от една форма на обучение в друга се разрешава от зам.-ректора по учебната дейност преди началото на първи семестър на първи курс след подадено заявление, придружено с необходимите документи.

(11) За студентите, чиито заявления за преместване са удовлетворени, се издава заповед на ректора, след уредени финансови взаимоотношения.

Чл. 66. При отписването и напускането на Академията студентът е длъжен да представи във ФООС заверен обходен лист от:

1. Отдел „Студентска политика“.
2. Академичната библиотека.
3. Катедра „Физическо възпитание и спорт“/Домакин.

РАЗДЕЛ ДЕВЕТИ

ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ В ОКС „БАКАЛАВЪР“ И ОКС „МАГИСТЪР“

Чл. 67. (1) Обучението на студентите за ОКС „бакалавър“ в Академията приключва с писмен държавен изпит по специалността с продължителност до три астрономически часа.

(2) До държавен изпит се допускат студентите, които са завършили семестриално своето обучение.

(3) За семестриално завършили се считат студентите, които са приключили успешно последния курс на обучение (положили са всички семестриални изпити) и са получили оценка за преддипломната си практика в срокове и продължителност, определени в учебния план.

(4) Студентите се явяват на редовна сесия на държавен изпит в осми семестър. Поправителната сесия на държавния изпит се организира през месец януари следващата учебна година.

(5) Държавният изпит се провежда от комисия, назначена със заповед на ректора.

(6) В състава на изпитната комисия влизат не по-малко от трима и не повече от четирима преподаватели (на основен трудов договор) от катедрата, водеща специалността, хабилитирани в съответната научна област, един от които се назначава за председател. По изключение в състава на комисията могат да участват и преподаватели с образователна и научна степен „доктор”. В комисията се включват и външни за Академията лица, включително изявени специалисти от практиката и представители на работодателите.

(7) Графикът за провеждането на държавните изпити по предложение на ръководителите на катедри се разработва от ОБМО, а за дистанционна форма на обучение се съгласува и с ЦДО, и се утвърждава от ректора.

(8) Оценките от държавните изпити се определят по критерии, приети от катедрата, водеща съответната специалност.

Чл. 68. (1) Студентите в ОКС „бакалавър“, придобили право на държавен изпит, са длъжни да положат държавен изпит най-късно на първите две последователни сесии (редовна и поправителна) след семестриалното завършване. Когато по време на сесиите са били тежко болни и заболяването е доказано с медицинско свидетелство или са настъпили други документирани обстоятелства, държавният изпит може да се отложи еднократно със заявление до декана, подадено във ФООС.

(2) Студентите в ОКС „бакалавър“, които не са положили успешно държавен изпит, се отстраняват от Академията. Те могат да възстановят студентските си права по учебния план, по който са се обучавали в срок до 5 учебни години от момента на отстраняването.

Чл. 69. (1) Обучението на студентите в ОКС „магистър“ по специалности/магистърски програми приключва с държавен изпит или защита на дипломна работа.

(2) Изборът за завършване на обучението в ОКС „магистър“ с държавен изпит или защита на дипломна работа се прави при записване на студента. По изключение, промяна се допуска до 15 дни преди началото на семестъра, в който следва да се положи държавният изпит или защитата на дипломна работа.

(3) До държавен изпит или защита на дипломна работа се допускат студентите, завършили семестриално (положили са всички семестриални изпити), придобили съответния брой кредити и изпълнили всички задължения по учебния план.

(4) Студентите в ОКС „магистър“, придобили право за явяване на държавен изпит или защита на дипломна работа, са длъжни да сторят това на първите две последователни сесии (редовна и поправителна) след семестриалното завършване. Когато по време на сесиите студентът е бил тежко болен и заболяването е доказано с медицинско свидетелство или са настъпили други документирани обстоятелства, държавният изпит или защитата на дипломна работа може да се отложи еднократно със заявление до Декана подадено във ФООС.

(5) След две неявявания на държавен изпит или неуспешни защити студентите се отстраняват от Академията. Възстановяването на студентските им права се извършва по учебния план, по който са се обучавали, в срок до 5

учебни години от момента на отстраняването по условията на настоящия Правилник.

Чл. 70. Държавният изпит и защитата на дипломна работа се осъществяват пред държавна изпитна комисия, в състава на която влизат не по-малко от трима и не повече от четирима хабилизирани преподаватели в съответното научно направление, един от които се назначава за председател. По изключение в състава на комисията могат да участват и преподаватели с образователна и научна степен „доктор”. В комисията се включват и външни за Академията лица, включително изявени специалисти от практиката и представители на работодателите.

Чл. 71. (1) Съставът на държавната изпитна комисия за държавен изпит или защита на дипломна работа се определя със заповед на ректора.

(2) Графиците за провеждане на държавният изпит и защитата на дипломна работа и по предложение на ръководителите на магистърски програми се разработва от ОБМО, а за дистанционна форма на обучение се съгласува и с ЦДО, и се утвърждава от ректора.

(3) По реда на вътрешната нормативна уредба на Академията държавните изпити и защитите на дипломни работи могат да се провеждат и онлайн.

Чл. 72. (1) Студентите, успешно изпълнили всички задължения по учебния план и положили успешно държавен изпит/защита на дипломна работа по специалността/магистърската програма, получават диплома за завършено обучение по установен образец и приложение за изучаваните дисциплини.

(2) За всяка завършена специалност студентите получават отделна диплома.

(3) Студентите, завършили обучението си по първата специалност, получават диплома независимо от етапа на обучение по втората специалност.

(4) Студентите, дипломирани по втора специалност, но не положили успешно държавен изпит по първата, не получават дипломата си за втората специалност, докато не положат успешно държавния изпит по първата специалност.

(5) При заявено искане от лицата с придобита ОКС „бакалавър”/“магистър” се издава Европейско дипломно приложение на български и английски език, ако обучението е провеждано в съответствие с Наредба № 21/30.09.2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища.

(6) На издадените дипломи се поставя печат с държавния герб.

РАЗДЕЛ ДЕСЕТИ

ОТПИСВАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНИ НАКАЗАНИЯ

Чл. 73. Студентите се отписват от Академията при:

1. успешно завършване курса на обучение;
2. напускане или преместване.

Чл. 74. (1) Студент, който наруши Закона за висшето образование, Правилника за дейността на Стопанска академията „Д. А. Ценов“, настоящия правилник и законността в страната, се наказва със:

1. Забележка.
2. Предупреждение за отстраняване от Академията.
3. Отстраняване от Академията.

(2) Наказанията по ал. 1 се налагат и при констатирани случаи на плагиатство (заимстване на текстове от чужди разработки, без позоваване по утвърдените правила).

(3) Наказанията по ал. 1 се налагат и при констатирани изпитни измами. Документирането се извършва по процедура, приета от Академичния съвет.

(4) Наказанията, предвидени в ал. 1, т. 1 и т. 2 се налагат и отменят от ресорния зам.-ректор, а наказанията по ал. 1, т. 3 – от ректора по предложение на декана.

(5) Преди определяне степента на наказанието се изискват обяснения от студента.

Чл. 75. По предложение на деканите на факултети ректорът със заповед отстранява за срок до 5 години студентите от Академията при:

(1) Психически отклонения, пречещи на нормалния образователен процес.

(2) Доказана употреба на упойващи средства.

(3) Системно неизпълнение на задълженията по учебен план за съответната специалност.

(4) Представяне на неверни или подправени документи при приемане и записване за обучение в Академията.

(5) Представяне пред юридически лица на неиздадени от Академията документи за студентското им положение.

(6) Представяне пред юридически лица на подправени документи (с променено съдържание или предназначение), издадени от Академията.

(7) Осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

(8) Явяване на изпит вместо друг студент, като последствията са за двамата студенти.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Правилник е разработен на основание на Закона за висшето образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование в образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ПМС № 162, ДВ, бр. 76/2002 г.; изм. и доп. ДВ, бр. 79 от 5.09.2003 г.), Наредба № 21/30.09.2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища и Правилника за дейността на Стопанска академия „Д. А. Ценов“.

§ 2. Настоящият Правилник е приет от Академичния съвет с Решения № 7/10.07.2019 г. и влиза в сила от уч. 2019/2020 г.; изм. и доп. с Решения на Академичния съвет №3, 15.04.2020 г.; изм. и доп. с Решения на Академичния съвет №12, 27.07.2021 г., изм. и доп. с Решения на Академичния съвет №13, 16.09.2021 г.; изм. и доп. с Решения на Академичния съвет № 8, 30.05.2022 г.; изм. и доп. с Решения на Академичния съвет № 9, т. 1/23.06.2022 г.; изм. и доп. с Решения на Академичния съвет № 1, 08.09.2022 г.; изм. и доп. с Решения на Академичния съвет № 1, 08.09.2023 г., изм. и доп. с Решения на Академичния съвет № 5, 24.01.2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	2
РАЗДЕЛ ПЪРВИ.....	3
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	3
РАЗДЕЛ ВТОРИ	9
ЗАПИСВАНЕ ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА, ОБУЧЕНИЕ И ПОЛАГАНЕ НА СЕМЕСТРИАЛНИТЕ ИЗПИТИ.....	9
РАЗДЕЛ ТРЕТИ.....	16
ОБУЧЕНИЕ ПО ВТОРА СПЕЦИАЛНОСТ	166
РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ	18
ОБУЧЕНИЕ ПО ДИСЦИПЛИНАТА „ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ” В ОКС „БАКАЛАВЪР“	18
РАЗДЕЛ ПЕТИ.....	19
ОБУЧЕНИЕ НА БРЕМЕННИ СТУДЕНТКИ И СТУДЕНТКИ – МАЙКИ	19
РАЗДЕЛ ШЕСТИ.....	20
СЕМЕСТРИАЛЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ПОДГОТОВКАТА НА СТУДЕНТИТЕ И ОЦЕНКА НА ЗНАНИЯТА.....	20
РАЗДЕЛ СЕДМИ	24
ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО В СА „Д. А. ЦЕНОВ” НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ СЛЕД ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ В ДРУГИ ВИСШИ УЧИЛИЩА В БЪЛГАРИЯ И ЧУЖБИНА	24
РАЗДЕЛ ОСМИ	25
ПРЕМЕСТВАНЕ НА СТУДЕНТИ СЛЕД ПРИЕМАНЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ В АКАДЕМИЯТА	25
РАЗДЕЛ ДЕВЕТИ.....	26
ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ В ОКС „БАКАЛАВЪР” И ОКС „МАГИСТЪР“	26
РАЗДЕЛ ДЕСЕТИ.....	28
ОТПИСВАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНИ НАКАЗАНИЯ.....	28
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	29